

URZĄD MIEJSKI W GŁUBCZYCACH

UPROSZCZONY PLAN URZĄDZENIA LASU

DLA LASÓW KOMUNALNYCH MIASTA GŁUBCZYCE

na okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2024 r.

**OPRACOWANO W BIURZE URZĄDZANIA LASU I GEODEZJI LEŚNEJ
ODDZIAŁ W BRZEGU**

Prognozę opracowała:

.....
dr Anna Wójcicka-Rosińska

Sprawdził:
Zastępca Dyrektora Oddziału

.....
mgr inż. Marek Matyjaszczyk

sekretariat@brzeg.buligl.pl
www.brzeg.buligl.pl

System
zarządzania
ISO 9001:2008
ISO 14001:2004

www.tuv.com
ID 9105062425

Akceptuje:
Dyrektor Oddziału

.....
mgr inż. Janusz Bańkowski

BRZEG 2014

Kierownik projektu: dr Dariusz Rosiński

Współpraca: mgr inż. Katarzyna Drozd

SPIS TREŚCI

I.	Wstęp	7
II.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	9
III.	INFORMACJE OGÓLNE	11
III.1.	Położenie lasów komunalnych miasta Głubczyce	11
III.2.	Podstawa formalno-prawna prognozy	11
III.2.1.	Akty prawa krajowego	11
III.2.2.	Akty prawa wspólnotowego	12
III.2.3.	Akty porozumień międzynarodowych	13
III.3.	Zakres prognozy	13
III.4.	Zawartość projektu uproszczonego planu urządzenia lasu	15
III.5.	Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	18
III.5.1.	Metodyka przypisania wskazań gospodarczych do przedmiotów ochrony	18
III.5.2.	Kryteria i sposób oceny wpływu realizacji zapisów projektu uproszczonego planu urządzenia lasu na środowisko	19
III.5.3.	Źródła informacji na temat chronionych i cennych gatunków roślin i zwierząt	19
III.5.4.	Źródła informacji na temat granic obszarów Natura 2000	20
III.6.	Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu projektu pul	20
III.7.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektu upul	20
III.8.	Powiązania projektu uproszczonego planu urządzenia lasu z innymi dokumentami, w tym z dokumentami, dla których zostały przeprowadzone strategiczne oceny oddziaływania na środowisko	23
IV.	OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA	25
IV.1.	Istniejący stan środowiska w lasach komunalnych miasta Głubczyce	25
IV.1.1.	Różnorodność biologiczna	25
IV.1.2.	Ludzie	25
IV.1.3.	Zwierzęta	25
IV.1.4.	Rośliny i grzyby	26
IV.1.5.	Wody	26
IV.1.6.	Klimat	27
IV.1.7.	Powietrze	27
IV.1.8.	Powierzchnia ziemi	27
IV.1.9.	Krajobraz	27
IV.1.10.	Zasoby naturalne	28
IV.1.11.	Zabytki i dobra materialne	29
IV.1.12.	Wykaz form ochrony przyrody występujących na gruntach objętych postanowieniami projektu upul	29
IV.2.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu upul	30
IV.3.	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji planu	30

IV.4. Istniejący stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....	31
IV.4.1. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem negatywnym.....	31
IV.4.2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem pozytywnym	31
V. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PROJEKTU UPUL NA ŚRODOWISKO I OBSZARY NATURA 2000	32
V.1. Wpływ zapisów projektu upul wyznaczających ramy dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko	32
V.2. Przewidywane oddziaływanie projektu upul na cele i przedmioty ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000.....	32
V.3. Analiza wpływu zapisów upul na strukturę gatunkową drzewostanów na siedliskach przyrodniczych.....	33
V.4. Wpływ ustaleń projektu upul na cele ochrony obszaru chronionego krajobrazu „Las Głubczycki”	33
V.5. Przewidywane oddziaływanie projektu upul na środowisko	33
V.5.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną.....	33
V.5.2. Oddziaływanie na ludzi.....	34
V.5.3. Oddziaływanie na wodę	34
V.5.4. Oddziaływanie na powietrze.....	35
V.5.5. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	35
V.5.6. Oddziaływanie na krajobraz	35
V.5.7. Oddziaływanie na znane stanowiska chronionych gatunków roślin	35
V.5.8. Oddziaływanie na siedliska chronionych zwierząt.....	36
V.5.9. Oddziaływanie na klimat	41
V.5.10. Oddziaływanie na zasoby naturalne.....	41
V.5.11. Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej.....	42
VI. ROZWIĄZANIA I WNIOSKI DO PROJEKTU UPUL.....	43
VI.1. Przewidywane rozwiązania mające na celu ograniczanie negatywnych oddziaływań projektu upul na środowisko	43
VI.2. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zastosowanych w projekcie upul.....	43
VI.3. Trudności napotkane podczas sporządzania Prognozy	44
VI.4. Wnioski końcowe.....	44
VII. LITERATURA.....	46

SPIS TABEL

Tabela 1.	Przedstawienie stopnia szczegółowości zapisów projektu upul dla lasów komunalnych miasta Głubczyce	16
Tabela 2.	Zestawienie powierzchni gruntów lasów komunalnych na 1. rok obowiązywania upul i zadań wynikających z projektu upul dla lasów komunalnych miasta Głubczyce	16
Tabela 3.	Zestawienie powierzchni zaplanowanych zadań gospodarczych dla lasów komunalnych miasta Głubczyce	17
Tabela 4.	Zestawienie chronionych i zagrożonych gatunków zwierząt oraz przewidywany na nie wpływ zapisów projektu upul dla lasów komunalnych miasta Głubczyce	37
Tabela 5.	Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego dla lasów komunalnych miasta Głubczyce	42
Tabela 6.	Wskaźniki stanu zasobów drzewnych lasów komunalnych miasta Głubczyce - stan obecny i prognoza na koniec obowiązywania planu	42
Tabela 7.	Przewidywane negatywne oddziaływanie zapisów projektu pul i proponowane w prognozie działania minimalizujące ten wpływ	43

I. WSTĘP

Celem planowania urządzeniowego jest opracowywanie projektów planów urządzenia lasu zgodnie z wymaganiami przepisów prawa oraz trwale zrównoważonej gospodarki leśnej z odpowiednim uwzględnieniem oczekiwań społecznych w sprawie ochrony środowiska i racjonalnego gospodarowania zasobami przyrody (IUL). Cele trwale zrównoważonej gospodarki leśnej są wymienione w Ustawie o lasach w art. 6. ust. 1. p. 1a):

(...) działalność zmierzającą do ukształtowania struktury lasów i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów (...)

Cele, dla których sporządzono projekt uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych miasta Głubczyce, osiągnane są poprzez realizację następujących zadań planowania urządzeniowego:

- inwentaryzację oraz ocenę stanu lasu,
- rozpoznanie walorów przyrodniczych w lasach,
- rozpoznanie założeń polityki zagospodarowania przestrzennego regionu,
- zebranie informacji w sprawie Programu ochrony przyrody,
- sformułowanie celów, zasad i sposobów realizacji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania ustaleń planu urządzenia lasu na środowisko wraz z opracowaniem wymaganej prognozy,
- rozpoznanie ekonomicznych warunków gospodarki leśnej,
- określenie długo- oraz średniookresowych hodowlanych i technicznych celów gospodarki leśnej dla urządzanego obiektu,
- projektowanie pożądanych typów drzewostanów oraz możliwie zróżnicowanej budowy lasu (wiekowej i przestrzennej);
- ustalenie etatów cięć głównego użytkowania lasu (rębego oraz przedrębego);
- projektowanie odnowień oraz zadań z zakresu pielęgnowania lasu;
- określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej;
- zobrazowanie przestrzenne, w formie odpowiednich map, podstawowych danych o urządzanym obiekcie.

Konieczność opracowania dla projektu uproszczonego planu urządzenia lasu samej prognozy oddziaływania na środowisko wynika bezpośrednio z art. 46 p. 3) ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Artykuł ten nakłada na organy opracowujące projekty planów obowiązek przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków ich realizacji. Celem sporządzenia prognozy oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko jest:

- określenie wpływu zaprojektowanych w projekcie uproszczonego planu działań na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000;
- ocena stopnia uwzględnienia potrzeb ochrony przyrody w projekcie uproszczonego planu urządzenia lasu;
- przewidzenie ewentualnych skutków realizacji uproszczonego planu urządzenia lasu i ich oceny pod względem ochrony przyrody, jak i gospodarki leśnej;
- przedstawienie rozwiązań mających na celu zminimalizowanie potencjalnie negatywnego oddziaływania zapisów uproszczonego planu na komponenty przyrodnicze.

Gdziekolwiek w tekście niniejszego opracowania jest mowa o „projekcie uproszczonego planu”, „projekcie upul” lub „projekcie uproszczonego planu urządzenia” dotyczy to projektu uproszczonego planu urządzenia lasu (upul) dla lasów komunalnych miasta Głubczyce na lata 2015-2024. Tam, gdzie mowa jest o „Prognozie” dotyczy to prognozy oddziaływania na środowisko projektu uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych miasta Głubczyce na lata 2015-2024.

II. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Podstawą formalną do sporządzenia prognozy oddziaływania projektu uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych miasta Głubczyce na środowisko jest umowa z dnia 3 kwietnia 2014 roku zawarta pomiędzy Biurem Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu a Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością „Usługi Komunalne”. Natomiast podstawą prawną zakresu i stopnia szczegółowości *Prognozy* są zapisy art. 51 i 52 Ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko [tekst jednolity - Dz.U. 2013 poz. 1235 z późn. zm.] oraz uzgodnienie z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 23 lipca 2014 zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych miasta Głubczyce.

Głównym celem opracowanej *Prognozy* było przeprowadzenie analizy zapisów projektu uproszczonego planu urządzenia lasu w odniesieniu do ich wpływu na środowisko przyrodnicze. W trakcie analiz badano czy zapisy w odpowiedni sposób gwarantują bezpieczeństwo środowiska przyrodniczego, tj. czy wystarczająco przewidują zapobieganie potencjalnym szkodom w środowisku, a przede wszystkim znacząco negatywnym oddziaływaniom i czy sprzyjają trwałemu zachowaniu zasobów przyrodniczych.

Przy sporządzaniu *Prognozy* analizowano zapisy zamieszczone w projekcie uproszczonego planu, w szczególności w opisach taksacyjnych, bazach danych i w warstwach numerycznych. W metodyce opracowania szczegółowo opisano sposób przypisania wskazań gospodarczych uwzględnionych w projekcie planu urządzenia lasu do przedmiotów ochrony. Ponadto przedstawiono w tej części kryteria oceny oddziaływania zapisów projektu planu na środowisko i poszczególne jego elementy (różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne). Ocenę i wskazania oparto na wiedzy teoretycznej oraz doświadczeniu praktycznym uwzględniając uwarunkowania środowiskowe obszaru, na którym mają być realizowane planowane zadania oraz występujących na nim problemów ochrony przyrody. Wyniki prac zestawiono w tabelach.

Dokument *Prognozy* został podzielony na siedem głównych rozdziałów. Pierwsze trzy opisują ogólne założenia opracowania, objaśniają zastosowane w obszernym dokumencie skróty i pojęcia oraz odnoszą się do podstaw prawnych decydujących o formie i zawartości opracowania.

Czwarty rozdział: IV. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA zawiera dokładną charakterystykę poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, w stosunku do których rozważa się w kolejnej części opracowania

możliwość wystąpienia negatywnych lub pozytywnych oddziaływań zapisów projektu upul. W tym rozdziale opisana zostaje również sytuacja, w której uproszczony plan urządzenia lasu nie będzie realizowany na gruncie i konsekwencje takiego teoretycznego założenia.

Rozdział piąty *Prognozy* V. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PROJEKTU UPUL NA ŚRODOWISKO I OBSZARY NATURA 2000 to część opracowania, w której przede wszystkim stwierdzono brak w uproszczonym planie urządzenia lasu zapisów z zakresu planowania przedsięwzięć wymienionych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2010 nr 213 poz. 1397) oraz brak wpływu planowanych zabiegów na siedliska przyrodnicze i gatunki będące przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000, jak również integralność tych obszarów z racji lokalizacji kompleksu lasów komunalnych miasta Głubczyce poza siecią Natura 2000. Rozdział piąty to również ocena przewidzianego oddziaływania projektu upul na środowisko. Przeprowadzone w tym rozdziale analizy pozwoliły stwierdzić brak znaczącego oddziaływania projektowanych zabiegów gospodarczych zarówno na biotyczne elementy środowiska, jak i abiotyczne.

Szósty rozdział opracowania: VI. ROZWIĄZANIA I WNIOSKI DO PROJEKTU PUL zawiera m.in. podsumowanie rozwiązań minimalizujących możliwe negatywne oddziaływania zapisów projektu upul w stosunku do siedlisk chronionych gatunków zwierząt. Wskazane działania minimalizujące negatywne oddziaływanie polegają m.in. na ochronie osobników podczas wykonywania zabiegów gospodarczych, pozostawianiu fragmentów starodrzewia oraz drzew dziuplastych na powierzchniach leśnych objętych zabiegami oraz wykonania w wybranych wydzieleniach planowanych zabiegów rębnych i trzebieży późnych w okresie od początku sierpnia do końca lutego. Zastosowanie się do działań minimalizujących ograniczy do minimum możliwość wystąpienia negatywnego oddziaływania zapisów projektu upul w trakcie ich realizacji na gruncie.

W tej części *Prognozy* zamieszczono również opis procesu tworzenia i wprowadzania do upul rozwiązań alternatywnych. Wybór rozwiązania najkorzystniejszego z punktu widzenia środowiska przyrodniczego dokonywany był na każdym etapie procesu planistycznego. Wariantowanie terminowe i technologiczne było rozpatrywane głównie na etapie tworzenia zapisów w programie ochrony przyrody, natomiast wariantowanie lokalizacyjne – na etapie tworzenia planów cięć rębnych i przedrębnych. Rozdział kończą wnioski dotyczące przeprowadzonych analiz. Ostatnią część *Prognozy* stanowi spis literatury.

III. INFORMACJE OGÓLNE

III.1. POŁOŻENIE LASÓW KOMUNALNYCH MIASTA GŁUBCZYCE

Kompleks lasów komunalnych miasta Głubczyce rozciąga się pomiędzy 17°46'15" a 17°48'10" długości geograficznej wschodniej i 50°13'21" a 50°14'58" szerokości geograficznej północnej. Ogólna jego powierzchnia wynosi 401,94 ha. Pod względem przynależności administracyjnej opisywany kompleks położony jest w województwie opolskim, w powiecie głubczyckim, w północnej części gminy Głubczyce (obszar wiejski), w obrębie ewidencyjnym Lwowiany.

III.2. PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA PROGNOZY

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych miasta Głubczyce na lata 2015-2024 została opracowana na podstawie umowy nr 17/2014 zawartej dnia 3 kwietnia 2014 roku w Głubczycach pomiędzy Biurem Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu a Usługami Komunalnymi Spółka z o.o. w Głubczycach w oparciu o aktualne przepisy prawne, zawarte w aktach prawnych wymienionych w kolejnych podrozdziałach.

III.2.1. AKTY PRAWA KRAJOWEGO

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* [tekst jednolity - Dz.U. 2013 poz. 1235 z późn. zm.];
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* [tekst jednolity - Dz.U. 2013 poz. 627 z późn. zm.];
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. *o lasach* [tekst jednolity - Dz.U. 2014 poz. 1153];
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* [tekst jednolity - Dz.U. 2012 poz. 647 z późn. zm.];
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* [tekst jednolity - Dz.U. 2013 poz. 1232 z późn. zm.];
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. *o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie* [tekst jednolity - Dz.U. 2014 poz. 210];
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt [Dz.U. z dnia 7 października 2014 r. poz. 1348];
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin [Dz.U. z dnia 16 października 2014 r. poz. 1409];

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów [Dz.U. z dnia 16 października 2014 r. poz. 1408];
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko [Dz.U. 2010 nr 213 poz. 1397 z późn. zm.];
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2008 r. w sprawie kryteriów wystąpienia szkody w środowisku [Dz.U. 2008 nr 82 poz. 501];
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 [Dz.U. 2010 nr 77 poz. 510 z późn. zm.].

III.2.2. AKTY PRAWA WSPÓLNOTOWEGO

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (wraz z późn. zm.), zwana w skrócie Dyrektywą Ptasią;
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (wraz z późn. zm.), zwana w skrócie Dyrektywą Siedliskową;
- Dyrektywa Rady 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (wraz z późn. zm.), zwana w skrócie Dyrektywą Wodną;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko;
- Dyrektywa Rady 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzanym środowisku naturalnemu;
- Decyzja wykonawcza Komisji 2013/741/UE z dnia 7 listopada 2013 r. w sprawie przyjęcia siódmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2013) 7358).

III.2.3. AKTY POROZUMIEŃ MIĘDZYNARODOWYCH

- Konwencja Paryska *w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego*, przyjęta w Paryżu dnia 16 listopada 1972 r. przez Konferencję Generalną Organizacji Narodów Zjednoczonych dla Wychowania, Nauki i Kultury na jej siedemnastej sesji [Dz.U. 1976 nr 32 poz. 190];
- Konwencja Berneńska *o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk*, sporządzona w Bernie dnia 19 września 1979 r. [Dz.U. 1996 nr 58 poz. 263 z późn. zm.];
- Konwencja Bońska *o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt*, sporządzona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r. [Dz.U. 2003 nr 2 poz. 17];
- Konwencja *o różnorodności biologicznej*, sporządzona w Rio de Janeiro 5 czerwca 1992 r. [Dz.U. 2002 nr 184 poz. 1532].

III.3. ZAKRES PROGNOZY

Zakres i szczegółowość opracowania informacji zawartych w niniejszym dokumencie są zgodne z zapisami ustawy z 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* oraz określeniem stopnia szczegółowości prognozy zawartym w piśmie z dnia 23.07.2014 roku (znak pisma: WOOŚ.411.65.2014.KM).

Zakres szczegółowości prognozy określony w art. 51 ustawy z 3 października 2008 r. *o udostępnianiu...*, który mówi o tym, że prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami (*rozd. IV Prognozy*);
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy (*rozd. IV Prognozy*);
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania (*rozd. IV Prognozy*);
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko (*rozd. IV Prognozy*);
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym (*rozd. II Prognozy*).

2) określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu (*rozdz. V Prognozy*);
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem (*rozdz. V Prognozy*);
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (*rozdz. V Prognozy*);
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu (*rozdz. IV Prognozy*);
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy (*cały rozdz. VI Prognozy*).

3) przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru (*rozdz. VII Prognozy*);
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy (*rozdz. VII Prognozy*).

Informacje zawarte w Prognozie zostały opracowane zgodnie z wymogami art. 52 ustawy z 3 października 2008 r. o *udostępnianiu...* tj. stosownie do stanu współczesnej wiedzy o zasobach przyrodniczych na gruntach w zarządzie miasta Głubczyce, których dotyczą zapisy projektu upul.

III.4. ZAWARTOŚĆ PROJEKTU UPROSZCZONEGO PLANU URZĄDZENIA LASU

Projekt uproszczonego planu urządzenia lasu obejmuje grunty komunalne znajdujące się w zarządzie miasta Głubczyce o łącznej powierzchni 401,94 ha. Obowiązkowe składniki uproszczonego planu urządzenia lasu wymienione są ogólnie w art. 18 Ustawy o *lasach*, a szczegółowo w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 roku *w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu* (Dz.U. 2012 poz. 1302). Jego układ i formę poszczególnych składników określa *Instrukcja Urządzania Lasu* (IUL), stanowiąca załącznik do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. Pewne modyfikacje układu mogą wynikać z wytycznych szczegółowo sprecyzowanych w zawartej umowie na wykonanie projektu uproszczonego planu urządzenia lasu i dodatkowych ustaleniach.

Uproszczony plan składa się z następujących części składowych: części inwentaryzacyjnej, części analitycznej oraz części planistyczno-prognostycznej. Części te zebrane są w następujących tomach:

Elaborat zawierający:

- ogólny opis i charakterystykę lasów,
- zestawienia zbiorcze danych inwentaryzacyjnych (raporty w formie tabel i wykazów),
- określenie etatów cięć użytkowania głównego,
- zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego (rębного i przedrębного),
- zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu, w tym gruntów przeznaczonych do odnowienia lasu oraz pielęgnowania upraw i młodników,
- określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej.

Program ochrony przyrody nadleśnictwa obejmujący:

- kompleksowy opis stanu przyrody w kompleksie lasów komunalnych;
- opis zdiagnozowanych zagrożeń środowiska przyrodniczego;
- podstawowe wytyczne z zakresu ochrony przyrody i sposoby realizacji tych zadań,
- mapę walorów przyrodniczo-kulturowych.

Najbardziej istotnym elementem projektu uproszczonego planu, podlegającym ocenie wpływu na środowisko, są zaprojektowane zadania i wskazania gospodarcze. Rozmiar zadań gospodarczych jest wynikiem podsumowania wszystkich prac w kompleksie lasów komunalnych z danego zakresu. Natomiast wskazania gospodarcze są propozycją wykonania pewnych czynności w każdym konkretnym wydzieleniu, w celu osiągnięcia założeń i celów projektu uproszczonego planu. Propozycja ta jest przez gospodarza terenu na bieżąco weryfikowana i wykonywana na podstawie aktualnego stanu lasu oraz bieżących potrzeb. Poziom szczegółowości zaprojektowanych czynności jest różny. Prawidłową ocenę wpływu na środowisko można przeprowadzić, znając poziom szczegółowości każdego rodzaju czynności, z jakim zostały one zapisane w projekcie planu.

Tabela 1. Przedstawienie stopnia szczegółowości zapisów projektu upul dla lasów komunalnych miasta Głubczyce

Rodzaj zabiegu lub zapisu w projekcie planu	Szczegółowość informacji zapisana w projekcie planu	Opis	Skala (% pow. leśnej nadleśnictwa)
Etat cięć użytków rębnych	Dla całego kompleksu (obręb leśnego)	Określa maksymalną możliwą do pozyskania miąższość drewna w całym okresie obowiązywania Uproszczonego Planu Urządzenia Lasu	100%
Etat cięć użytków przedrębnych	Dla całego kompleksu (obręb leśnego)	Określa powierzchnię jaką trzeba obowiązkowo wykonać w 10-leciu	100%
Zalecenia zamieszczone w Programie ochrony Przyrody	Zasadniczo ogólne zapisy, w pewnych przypadkach odniesienie do konkretnych wydzieleni	Zapisy różnego typu: pozostawianie martwego drewna, ochrona stanowisk roślin przed przypadkowym zniszczeniem, pozostawianie kęp drzewostanu itp. Zalecenia te mają zazwyczaj charakter wskazań fakultatywnych	-
Składy gatunkowe upraw	Zapis odnoszący się nie do konkretnego wydzielenia, ale do typów siedliskowych lasu w ramach TD	Zaplanowane składki gatunkowe upraw są realizowane w terenie podczas odnawiania lasu	-
Bez wskazań	Do konkretnego wydzielenia	Wydzielenia, w których nie zaplanowano żadnych zabiegów	6%
Odnowienia na powierzchniach otwartych	Do konkretnego wydzielenia	Odnawianie drzewostanów wiąże się z ich uprzednim użytkowaniem. Grunt leśny, w myśl ustawy o lasach powinien być w ciągu 5 lat od wycięcia, odnowiony.	0%
Pielęgnacje upraw	Do konkretnego wydzielenia	Zabiegi pielęgnacyjne dążące do uzyskania młodnika o składzie gatunkowym zgodnym z siedliskiem, odpowiednim zwarciu i przyjętej formie zmieszania.	1%
Pielęgnacje młodszych drzewostanów	Do konkretnego wydzielenia	Zabieg pielęgnacyjny w młodnikach, tyczkowinach i drągowinach polegający na usuwaniu drzew wadliwych, niepożądanych dążąc do uzyskania odpowiedniego drzewostanu dojrzewającego.	34%
Trzebież późna	Do konkretnego wydzielenia	Zabieg pielęgnacyjny w drzewostanach dojrzewających polegający na regulowaniu zagęszczenia drzew poprawiający zwiększenie przestrzeni życiowej drzew	32%

Rodzaj zabiegu lub zapisu w projekcie planu	Szczegółowość informacji zapisana w projekcie planu	Opis	Skala (% pow. leśnej nadleśnictwa)
Rębnie złożone	Do konkretnego wydzielenia	Użytkowanie polegające na częściowym lub stopniowym usuwaniu drzewostanu z nad młodego pokolenia w trakcie dość długiego okresu czasu	27%
Rębnia zupełna	Do konkretnego wydzielenia	Użytkowanie rębnią zupełną wiąże się z usunięciem do 95% powierzchni drzewostanu	mniej niż 1%

Tabela 2. Zestawienie powierzchni gruntów lasów komunalnych na 1. rok obowiązywania upul i zadań wynikających z projektu upul dla lasów komunalnych miasta Głubczyce

Rodzaj powierzchni		Lasy komunalne miasta Głubczyce	
		ha	%
Lasy rezerwatowe		-	-
Lasy ochronne		-	-
Lasy gospodarcze		381,41	100,0
Razem		381,41	100,0
Klasy wieku	I (1-20)	7,89	2,0
	II (21-40)	133,66	33,3
	III (41-60)	41,82	10,4
	IV (61-80)	104,79	26,1
	V (81-100)	28,10	7,0
	VI (101-120)	3,22	0,8
	VII (121-140)	-	-
	VIII (141 i starsze)	-	-
	KO	61,38	15,3
	KDO	-	-
Razem grunty leśne zalesione		380,86	94,8
W produkcji ubocznej		-	-
Do odnowienia		-	-
Pozostałe		0,55	0,1
Razem grunty leśne niezalesione		0,55	0,1
Grunty związane z gosp. leśną		10,14	2,5
Do zalesienia		-	-
Pozostałe		-	-
Razem grunty nieleśne		10,39	2,6
Grunty ogólnie		401,94	100,0

Tabela 3. Zestawienie powierzchni zaplanowanych zadań gospodarczych dla lasów komunalnych miasta Głubczyce

Powierzchnia		Lasy komunalne miasta Głubczyce
Pozyskanie drewna	ha - pow.	346,55
	m ³ brutto	23081
	m ³ netto	18808
Etat cięć w użytkowaniu rębnym	ha - pow.	108,88
	m ³ brutto	12931
	m ³ netto	10688
<i>w tym niezaliczone na poczet przyjętego etatu</i>	m ³ brutto	1306
	m ³ netto	1073
Szacunkowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym	ha - pow.	237,67
	m ³ brutto	10150
	m ³ netto	8120
Pielęgnowanie upraw i młodników	ha – pow.	2,62
Trzebieże	ha – pow.	235,05
Zalesienia gruntów (przeznaczonych do zalesienia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego)		-
Odnowienia halizn, płazowin i zrębów		-
Orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów przewidzianych do użytkowania rębnego		29,03
- w tym zrębami zupełnymi		0,78
Orientacyjna powierzchnia podsadzeń, dolesień i uzupełnień		-
Orientacyjna powierzchnia wprowadzania podszytów		-
Orientacyjna powierzchnia melioracji		28,71
- w tym wodnych		-
Pielęgnowanie upraw i młodników		91,64

III.5. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

III.5.1. METODYKA PRZYPISANIA WSKAZAŃ GOSPODARCZYCH DO PRZEDMIOTÓW OCHRONY

Na potrzeby analiz prognozy oddziaływania na środowisko przeprowadzono agregację i uproszczenie wskazań gospodarczych zaprojektowanych dla wydzieleń w upul. Podstawowym założeniem było przypisanie jednej, dominującej z punktu widzenia potencjalnego wpływu na środowisko, wskazówki dla każdego wydzielenia. Wynikiem prac było utworzenie następujących grup wskazań gospodarczych projektowanych w upul:

- grupa „pielęgnacje” utworzona z następujących pozycji planu: pielęgnowanie gleby i czyszczenia wczesne;

- grupa „pielęgnacje młodszych drzewostanów” utworzona z pozycji: czyszczenia późne, trzebieże wczesne;
- grupa „trzebieże późne”, zawierająca pozycje z zaplanowanymi trzebieżami późnymi;
- grupa „rębnia zupełna”, zawierająca rębnie zupełną;
- grupa „rębnia złożona” utworzona z pozycji zawierających rębnie złożoną;

Informacje na temat występowania cennych siedlisk przyrodniczych i chronionych gatunków roślin oparto o wyniki prac terenowych przeprowadzonych na powierzchni kompleksu lasów komunalnych w 2014 roku oraz dostępne dane literaturowe i inwentaryzacyjne.

III.5.2. KRYTERIA I SPOSÓB OCENY WPŁYWU REALIZACJI ZAPISÓW PROJEKTU UPROSZCZONEGO PLANU URZĄDZENIA LASU NA ŚRODOWISKO

Z uwagi na brak jednoznacznych wytycznych oraz trudności w przyjęciu w większości przypadków obiektywnych kryteriów, ocena wpływu zapisów projektu upul na poszczególne elementy środowiska została przeprowadzona metodą ekspercką. Przy sporządzaniu oceny przyjęto następujące kodowanie:

- + oddziaływanie pozytywne,
- oddziaływanie negatywne,
- 0 brak oddziaływania lub oddziaływanie neutralne,
- 1 oddziaływanie krótkoterminowe,
- 2 oddziaływanie średnioterminowe,
- 3 oddziaływanie długoterminowe.

Powyższe przyjęte kryteria kodowania ocen wpływu dotyczą oddziaływań o charakterze nieznaczącym, bezpośrednim i w niniejszym dokumencie były stosowane przy ocenie wpływu zapisów projektu upul na wybrane cenne komponenty przyrodnicze oraz przy formułowaniu oceny ogólnej wpływu zapisów projektu upul na wszystkie komponenty środowiskowe. W przypadku lasów komunalnych miasta Głubczyce nie stwierdzono możliwości wystąpienia innych typów oddziaływań zapisów projektu upul, tj.: oddziaływania o charakterze skumulowanym, oddziaływań pośrednich czy też oddziaływań o charakterze znacząco negatywnym, stąd nie wprowadzano dodatkowego kodowania w tym zakresie.

III.5.3. ŹRÓDŁA INFORMACJI NA TEMAT CHRONIONYCH I CENNYCH GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

Informacje dotyczące lokalizacji stanowisk roślin chronionych i zwierząt pochodzą z inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej gminy Głubczyce (Spalek K. red. 2003) oraz przeprowadzonych na gruncie badań terenowych. Dla przedmiotowego obszaru brak jest jakichkolwiek danych na temat występowania w jego zasięgu chronionych gatunków

grzybów. W czasie przeprowadzonych wizji terenowych również nie udało się potwierdzić występowania chronionych gatunków mikrobioty.

Informacje na temat fauny i flory w dostępnych źródłach informacji przyrodniczej odnoszą się głównie do większego obszaru chronionego krajobrazu „Las Głubczycki” i dostarczają danych jedynie w odniesieniu do pospolitych gatunkach roślin i zwierząt chronionych, nie wskazując na konkretne lokalizacje ich stanowisk.

III.5.4. ŹRÓDŁA INFORMACJI NA TEMAT GRANIC OBSZARÓW NATURA 2000

Granice obszarów Natura 2000 przyjęto według Decyzji wykonawczej Komisji Europejskiej 2013/741/UE z dnia 7 listopada 2013 r. w sprawie przyjęcia siódmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny, notyfikowanej jako dokument nr C(2013) 7358. Granice obszarów specjalnej ochrony (OSO) przyjęto zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 roku w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. 2011 nr 25 poz. 133 z późn. zm.).

III.6. INFORMACJA O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU PROJEKTU PUL

Kompleks lasów komunalnych miasta Głubczyce zlokalizowany jest w niedalekiej odległości od granicy z Republiką Czeską. Odległość ta wynosi nieco ponad 0,5 km. Ze względu na lokalny i miejscowy charakter działań zapisanych w projekcie upul, nie stwierdza się, aby możliwe było transgraniczne oddziaływanie zapisów projektu upul na środowisko.

III.7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU UPUL

Analizując zapisy projektu uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów komunalnych miasta Głubczyce obok oceny ich potencjalnego, bezpośredniego wpływu na lokalne środowisko przyrodnicze, ocenia się również ich potencjalny wpływ na możliwość osiągnięcia celów określonych w dokumentach na szczeblu krajowym, wspólnotowym i międzynarodowym. Zgodność zapisów ocenianej dokumentacji z przyjętymi celami nadrzędnymi determinuje ich pozytywną ocenę.

Z uwagi na małą powierzchnię lasów komunalnych, ich izolację przestrzenną, dominującą funkcję gospodarczą drzewostanów oraz stosunkowo niską wartość przyrodniczą można przyjąć, że oceny zgodności zapisów przedmiotowej dokumentacji

z nadrzędnymi celami ochrony przyrody można dokonać jedynie w odniesieniu do dokumentów na szczeblu krajowym i lokalnym. W stosunku do ustaleń na wyższym szczeblu - wspólnotowym czy międzynarodowym, zapisy projektu uproszczonego planu urządzenia lasu nie mają większego znaczenia.

Na poziomie polityki krajowej dokumentami określającym cele ochrony środowiska są:

1. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity - Dz.U. 2013 poz. 627 z późn. zm.), według której ochrona polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody: dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów, w tym gatunków objętych ochroną, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych, siedlisk zagrożonych wyginieciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt, krajobrazu i zadrzewień.

Określenie zgodności: W zakresie ujętym projektem upul stwierdza się całkowitą zgodność pomiędzy zapisami ocenianej dokumentacji z celami ww. ustawy. Przeprowadzona inwentaryzacja zasobów przyrodniczych kompleksu lasów komunalnych i wskazanie lokalizacji cennych składników przyrody, pozwoli na ich zachowanie w trakcie realizacji celów gospodarczych w drzewostanach. Dokonana waloryzacja przyrodnicza skutkuje w części dokumentacji, jaką jest program ochrony przyrody, wskazaniem potrzeby rozszerzenia zakresu szczególnej ochrony cennych obiektów na terenie kompleksu. Ponadto program ochrony przyrody określa niezbędne wytyczne w sprawie poprawy stanu środowiska przyrodniczego w trakcie wykonywania prac leśnych oraz właściwego kształtowania stosunków wodnych, przestrzeni przyrodniczej oraz ochrony różnorodności biologicznej w zasięgu całego kompleksu lasów komunalnych.

2. Polityka leśna państwa z 1997 r. wyznaczająca ogólne ramy prowadzenia gospodarki leśnej, szczególnie w okresie jej przechodzenia z modelu surowcowego na model *proekologicznej i zrównoważonej ekonomicznie, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej*. Jej nadrzędnym celem jest wyznaczenie kompleksu działań kształtujących stosunek człowieka do lasu, zmierzających do zachowania, w zmieniającej się rzeczywistości przyrodniczej i społeczno-gospodarczej, warunków do trwałej w nieograniczonej perspektywie czasowej wielofunkcyjności lasów, ich wszechstronnej użyteczności i ochrony oraz roli w kształtowaniu środowiska przyrodniczego zgodnie z obecnymi i przyszłymi oczekiwaniami społeczeństwa.

Określenie zgodności: W zakresie ujętym projektem upul stwierdza się całkowitą zgodność pomiędzy zapisami ocenianej dokumentacji z celami polityki leśnej państwa. W zapisach projektu upul założenia polityki leśnej na terenie kompleksu lasów komunalnych będą realizowane przez szereg działań, z których najważniejsze to: poprawa stanu i ochrona lasu tak, aby mogły one w szerszy sposób spełniać różnorodne funkcje oraz zwiększanie

różnorodności gatunkowej biocenoz leśnych przez odpowiedni dobór gatunków na etapie odnowień powierzchni leśnych.

3. Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016, która jako podstawowe cele średniookresowe wyznacza:

- w zakresie ochrony zasobów naturalnych - zachowanie bogatej różnorodności biologicznej polskiej przyrody na różnych poziomach organizacji: na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym oraz ponadgatunkowym (ekosystemowym), wraz z umożliwieniem zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju, który w sposób niekonfliktowy współistnieje z różnorodnością biologiczną.

Określenie zgodności: W zakresie ujętym projektem upul stwierdza się całkowitą zgodność pomiędzy zapisami ocenianej dokumentacji z celami polityki ekologicznej państwa w zakresie ochrony zasobów naturalnych. Zapisy projektu upul zakładają gospodarcze wykorzystanie zasobów drzewnych kompleksu lasów komunalnych na poziomie gwarantującym trwałość drzewostanów oraz zachowanie najcenniejszych ekosystemów leśnych poprzez utworzenie gospodarstwa specjalnego obejmującego tereny podmokłe.

w zakresie ochrony i zrównoważonego rozwoju lasów - racjonalne użytkowanie zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego. Oznacza to rozwijanie idei trwale zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej.

Określenie zgodności: W zakresie ujętym projektem upul stwierdza się całkowitą zgodność pomiędzy zapisami ocenianej dokumentacji z celami polityki ekologicznej państwa w zakresie ochrony i zrównoważonego rozwoju lasów. W projekcie upul uwzględniono lokalizację stanowisk chronionych gatunków roślin oraz cennych zespołów leśnych kwalifikujących się do siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty. W tego typu miejscach powierzchnie leśne pozostawiono bez wskazań gospodarczych. Ponadto na etapie planowania gospodarczego wykorzystania zasobów kompleksu lasów komunalnych uwzględniono ich szczególną rolę rekreacyjno-wypoczynkową wskazując na potrzebę szczególnego, nieschematycznego podejścia do czynności gospodarczych planowanych na bieżące 10-lecie.

Na poziomie polityki lokalnej dokumentami określającymi cele ochrony środowiska są:

1. Program ochrony środowiska dla gminy Głubczyce na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2016, określający cele ekologiczne dla miasta i gminy Głubczyce: a) dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego; b) wzmocnienie systemu zarządzania środowiskiem oraz podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa; c) ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody.

Określenie zgodności: W zakresie ujętym projektem upul stwierdza się całkowitą zgodność pomiędzy zapisami ocenianej dokumentacji z celami ekologicznymi miasta i gminy Głubczyce. Zagospodarowanie kompleksu lasów komunalnych określone zapisami projektu upul pozwoli na poprawę stanu zdrowotnego drzewostanów, zachowanie ich funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej dla lokalnej społeczności oraz zabezpieczy cenne zasoby przyrodnicze.

Podobnie, jako zgodne, ocenia się zapisy projektu upul w odniesieniu do celów przyjętych w poniższych dokumentach na szczeblu powiatu i województwa (w zakresie dotyczącym terenów leśnych):

2. Program ochrony środowiska powiatu głubczyckiego na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019, w którym określono następujące cele: a) zachowanie bogatej różnorodności biologicznej; b) ochrona i zrównoważony rozwój lasów; c) racjonalne użytkowanie zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej z zachowaniem bogactwa biologicznego.

3. Program ochrony środowiska województwa opolskiego na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019, w którym określono jako cel ochrony środowiska: a) ochronę i zrównoważony rozwój lasów.

III.8. POWIĄZANIA PROJEKTU UPROSZCZONEGO PLANU URZĄDZENIA LASU Z INNYMI DOKUMENTAMI, W TYM Z DOKUMENTAMI, DLA KTÓRYCH ZOSTAŁY PRZEPROWADZONE STRATEGICZNE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Dokumentem powiązaniem z projektem uproszczonego pul dla lasów komunalnych miasta Głubczyce jest plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Prudnik. Powiązanie to dotyczy m.in. ustalenia granic pomiędzy gruntami w zarządzie nadleśnictwa a gruntami komunalnymi miasta Głubczyce, zagadnień związanych z ochroną przeciwpożarową, ustaleniem typów drzewostanów i składów odnowieniowych, przyjęciem wieków rębności i sposobów zagospodarowania rębego i ponadto w żaden sposób nie odnosi się wprost do terenów w zasięgu lasów komunalnych. Z uwagi na okres obowiązywania (okres od 1 stycznia 2008 r. do 31 grudnia 2017 r.), wskazany plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Prudnik nie podlegał pełnej procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOŚ).

Ważnymi dokumentami powiązanymi z projektem uproszczonego pul dla lasów komunalnych miasta Głubczyce są:

- Program ochrony środowiska dla gminy Głubczyce na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2016

- Program ochrony środowiska powiatu głubczyckiego na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019
- Program ochrony środowiska województwa opolskiego na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019.

W powyższych dokumentach opisano kompleksowy stan środowiska na terenie poszczególnych jednostek administracyjnych i określono kierunki i zadania w zakresie m.in. ochrony przyrody. Jak ustalono powyżej (rozdz. IV.7), zapisy projektu upul dla lasów komunalnych miasta Głubczyce są zgodne z celami ekologicznymi określonymi w ww. dokumentach.

IV. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA

IV.1. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA W LASACH KOMUNALNYCH MIASTA GŁUBCZYCE

IV.1.1. RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA

Przedmiotowe lasy komunalne nie wyróżniają się pod względem bioróżnorodności. Większe zróżnicowanie zarówno gatunkowe, jak i siedliskowe obserwuje się w części kompleksu Lasu Głubczyckiego będącej w zarządzie Nadleśnictwa Prudnik. Na gruntach komunalnych miasta Głubczyce jako cenne należy wskazać przede wszystkim drzewostany w oddziałach leśnych wzdłuż doliny Gnojnika oraz w pasie bezpośrednio sąsiadującym z lasami grądowymi na gruntach Nadleśnictwa Prudnik (oddział leśny 5, 1 oraz zachodni kraniec oddziałów 2 i 3). We wskazanych lokalizacjach obserwuje się najwięcej gatunków ptaków, płazów, gadów oraz stanowiska cennych gatunków roślin, w tym jedyne chronionego gatunku rośliny naczyniowej, potwierzonego w lasach komunalnych – lilii złotogłów.

IV.1.2. LUDZIE

Potencjalny wpływ zapisów upul na ludzi zostanie przeanalizowany głównie w odniesieniu do pracowników leśnych, wykonujących w terenie zadania gospodarcze zapisane w projekcie uproszczonego planu urządzenia lasu oraz innych grup ludzi korzystających z zasobów leśnych na gruntach komunalnych miasta Głubczyce. Dotyczy to zwłaszcza osób, które korzystają z terenów leśnych w celach turystycznych, poznawczych i wypoczynkowych.

IV.1.3. ZWIERZĘTA

W zasięgu lasów komunalnych miasta Głubczyce zinwentaryzowano 3 gatunki płazów, 4 gatunki gadów, 24 gatunki ptaków oraz 4 gatunki ssaków. Obserwacji i inwentaryzacji nie podlegały gatunki łowne, z wyjątkiem kuny leśnej, która figuruje w zał. V Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (wraz z późniejszymi zmianami), zwanej w skrócie Dyrektywą Siedliskową. Listę cennych zwierząt sporządzono na podstawie badań terenowych oraz informacji zawartych w dostępnych źródłach danych z regionu.

Analizy wpływu zapisów projektu upul dokonano w odniesieniu do siedlisk zinwentaryzowanych gatunków, do których należały:

1. **Płazy:** żaba trawna *Rana temporaria*, kompleks żab zielonych *Rana esculenta complex*, ropucha szara *Bufo bufo*;
2. **Gady:** jaszczurka zwinka *Lacerta agilis*, jaszczurka żyworodna *Lacerta vivipara*, padalec zwyczajny *Anguis fragilis*, zaskroniec zwyczajny *Natrix natrix*.
3. **Ptaki:** zięba *Fringilla coelebs*, kos *Turdus merula*, pierwiosnek *Phylloscopus collybita*, kowalik *Sitta europaea*, świstunka leśna *Phylloscopus sibilatrix*, bogatka *Parus major*, modraszka *Cyanistes caeruleus*, dzięcioł duży *Dendrocopos major*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, myszołów *Buteo buteo*, pustułka *Falco tinnunculus*, sójka *Garrulus glandarius*, strzyżyk *Troglodytes troglodytes*, kapturka *Sylvia atricapilla*, sierpówka *Streptopelia decaocto*, czubotka *Lophophanes cristatus*, gajówka *Sylvia borin*, mysikrólik *Regulus regulus*, paszkot *Turdus viscivorus*, dzwonec *Chloris chloris*, trznadel *Emberiza citrinella*, krętogłów *Jynx torquilla*, muchołówka białoszyja *Ficedula albicollis*, turkawka *Streptopelia turtur*.
4. **Ssaki:** kret europejski *Talpa europaea*, kuna leśna *Martes martes*, ryjówka aksamitna *Sorex araneus*, wiewiórka pospolita *Sciurus vulgaris*.

IV.1.4. ROŚLINY I GRZYBY

Z przeprowadzonych badań terenowych wynika, że w zasięgu lasów komunalnych miasta Głubczyce zlokalizowane jest tylko jedno stanowisko chronionego gatunku rośliny naczyniowej – lili złotogłów *Lilium martagon* w wydzielaniu leśnym 5d (w pasie drzewostanu o szerokości ok. 20 m wzdłuż drogi Kwiatoniów-Kietlice – ok. 10 osobników). Pozostałe gatunki roślin zinwentaryzowane w czasie prac terenowych w 2014 roku jako chronione (konwalia majowa, kopytnik pospolity, bluszcz zwyczajny, pierwiosnek lekarski), utraciły status gatunków chronionych w chwili wejścia w życie nowego rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z dnia 16 października 2014 r. poz. 1409). Analiza dostępnych źródeł informacji przyrodniczej nie wskazała na występowanie dodatkowych stanowisk gatunków chronionych na opisywanym obszarze.

IV.1.5. WODY

Przeważająca część kompleksu leśnego lasów komunalnych miasta Głubczyce położona jest w zasięgu zlewni Straduni, jedynie południowo zachodni jego fragment należy do zlewni Osobłogi. Na terenie kompleksu znajduje się źródło rzeki Gnojnik- dopływu Straduni, oprócz Gnojnika na terenie lasu brak większych cieków, natomiast licznie występują drobne strumienie. W kompleksie leśnym brak naturalnych zbiorników wodnych. Istniejący zbiornik w północnym krańcu kompleksu jest położony na terenie pokopalnianym i obecnie pełni funkcję zbiornika przeciwpożarowego.

IV.1.6. KLIMAT

Pogoda i klimat w regionie kształtowane są głównie przez czynniki cyrkulacyjne oraz w mniejszym stopniu grupę stałych czynników geograficznych. Ciśnienie atmosferyczne jest tutaj wyrównane przez cały rok z wyraźnie zaznaczonym maksimum w zimie. Średnia wieloletnia temperatura powietrza (1951-2005) na obszarze lasów komunalnych miasta Głubczyce wynosi 8,1°C, zaś wieloletnia suma roczna opadu w tym samym okresie 695 mm. W wieloletniu 1951-2005 najcieplejszym miesiącem roku był lipiec, zaś najcieplejszą dekadą dziesięciolecie 1981-1990. W lasach komunalnych miasta Głubczyce zazwyczaj najwyższe opady notowane są w miesiącach ciepłej pory roku (maj-wrzesień) z maksimum w lipcu. Do najsuchszych zaliczyć można miesiące zimowe.

IV.1.7. POWIETRZE

W gminie Głubczyce znajdują się cztery pasywne stacje pomiarowe badające stężenia dwutlenku siarki i dwutlenku azotu oraz siedem manualnych stacji pomiarowych, badających stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀, benzo(α)pirenu, ołowiu, kadmu, niklu, arsenu. W 2013 roku na obszarze gminy nie wystąpiły przekroczenia standardów jakości powietrza ustalonych dla takich zanieczyszczeń jak: dwutlenek siarki i dwutlenek azotu, ołów, kadm, nikiel, arsen. Natomiast notowane były przekroczenia wartości średniorocznych zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM_{2,5} i benzo(α)pirenem oraz przekroczenia dopuszczalnych średniodobowych wartości pyłem zawieszonym PM₁₀. Na wysokie poziomy wymienionych zanieczyszczeń w 2013 roku niewątpliwie miały wpływ warunki meteorologiczne np. niskie temperatury i bezwietrzne dni, które sprzyjały tworzeniu się smogu w okresie grzewczym. Wyniki uzyskiwane w latach wcześniejszych potwierdzają problemy związane z tym zanieczyszczeniem i utwierdzają w obowiązku wdrażania naprawczych programów ochrony powietrza.

IV.1.8. POWIERZCHNIA ZIEMI

W zasięgu lasów komunalnych wyróżniono 2 typy gleb: gleby płowe i gleby torfowe. Dominującym typem gleb są gleby płowe obejmujące 99,9% powierzchni leśnej obszaru. W tym typie gleb stwierdzono występowanie podtypu gleb płowych brunatnych, bielcowych i opadowoglejowych. Drugi typ gleb torfowych zajmuje niewielkie powierzchnie ok. 0,1%.

IV.1.9. KRAJOBRAZ

Krajobraz lasów komunalnych to krajobraz zwartej kompleksu leśnego, który urozmaicają jedynie niewielkie powierzchnie nieleśne w postaci polan lub powierzchni zrębowych. Cały teren przecina sieć dróg leśnych. Zachodnia część kompleksu przylegająca do drogi Kwiatoniów-Kietlice jest dość płaska i łagodnie nachylona w kierunku doliny

Gnojnika. Największe zróżnicowanie rzeźby terenu obserwuje się w północnej części kompleksu, na prawym brzegu doliny Gnojnika i dalej kierując się na wschód. W tej części teren jest lekko pofalowany, a powierzchnie wyniesień przecinają dolinki drobnych cieków i bezodpływowych, podmokłych obniżeń.

IV.1.10. ZASOBY NATURALNE

Typy siedliskowe lasu

Na gruntach lasów komunalnych miasta Głubczyce wyróżniono 3 typy siedliskowe lasu. Dominującą grupę pośród wyróżnionych siedlisk stanowią siedliska lasu mieszanego wyżynnego świeżego, obejmujące 57,63 % powierzchni leśnej. Drugą grupę siedlisk tworzą siedliska lasu wyżynnego świeżego, zajmujące 42,13% powierzchni leśnej. Najmniejsze powierzchnie zajmują siedliska olsu jesionowego wyżynnego obejmujące 0,24% powierzchni.

Bogactwo gatunkowe

Bogactwo gatunkowe drzewostanów dobrze charakteryzuje liczba gatunków wchodzących w ich skład. Drzewostany można podzielić na: jednogatunkowe, dwugatunkowe, trzygatunkowe, cztero- i więcej gatunkowe (pod uwagę wzięto jedynie warstwę drzew tworzących I, II, i III piętro drzewostanu). Lasy komunalne miasta Głubczyce charakteryzują się dużym zróżnicowaniem gatunkowym drzewostanów. Dominującą grupą drzewostanów są drzewostany cztero- i więcej gatunkowe, pokrywają one 67% powierzchni leśnej gruntów. Są to drzewostany w niższych klasach wieku. Drzewostany dwu- i trzygatunkowe zajmują podobną powierzchnię, odpowiednio 14% i 17%. Są to drzewostany o zróżnicowanym wieku. Drzewostany jednogatunkowe to drzewostany głównie powyżej 80 lat i zajmują niewielką powierzchnię ok. 2%.

Budowa pionowa

Budowa pionowa to jeden z podstawowych elementów określających charakter drzewostanów. Drzewostany można podzielić pod względem budowy pionowej na jednopiętrowe, dwupiętrowe, trzypiętrowe i wielopiętrowe oraz o budowie przerębowej w klasie odnowienia (KO) i klasie do odnowienia (KDO). Złożona budowa pionowa jest pochodną wielu czynników związanych zarówno z prowadzeniem gospodarki leśnej, jak również wynikającą z uwarunkowań siedliskowych i wysokościowych. Nierozerwalnie wiąże się ona ze zwarciem pionowym decydującym o stopniu wykorzystania światła. Im bardziej zróżnicowana jest budowa pionowa tym bardziej odporny jest drzewostan na ogólnie pojmowane czynniki szkodliwe. Pomimo dużego zróżnicowania gatunkowego drzewostany lasów komunalnych miasta Głubczyce charakteryzują się uproszczoną strukturą pionową. Dominują tu drzewostany jednopiętrowe, zajmujące 80,8% powierzchni gruntów. Drugą grupę stanowią drzewostany w klasie odnowienia i do odnowienia zajmujące 17,7%

powierzchni. Drzewostany dwupiętrowe występują sporadycznie, obejmując jedynie 1,5% powierzchni gruntów. Nie występują tu drzewostany wielopiętrowe i drzewostany o budowie przerębowej.

Zgodność składu gatunkowego z siedliskiem

Podczas prac taksacyjnych na gruntach lasów komunalnych miasta Głubczyce dokonano oceny zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem. Drzewostany zgodne z siedliskiem zajmują 18% powierzchni lasów komunalnych, są to głównie drzewostany olszowe wykształcone na siedlisku olsu jesionowego wyżynnego. Drzewostany o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z siedliskiem obejmują ponad połowę powierzchni lasów komunalnych tj. 57%, natomiast drzewostany niezgodne z siedliskiem występują na znacznej powierzchni 25%. Obie grupy zgodności dotyczą drzewostanów z sosną, dębem i bukiem na siedlisku lasu mieszanego wyżynnego świeżego i drzewostanów z dębem i bukiem na siedlisku lasu wyżynnego świeżego.

Wiek drzewostanów

Średni wiek drzewostanów w lasach komunalnych miasta Głubczyce wynosi 64 lata. Struktura klas wieku drzewostanów w stosunku do zajmowanej powierzchni obszaru jest zróżnicowana. Największe powierzchnie leśne w kompleksie zajmują drzewostany w II i IV klasie wieku, obejmując łącznie 61% powierzchni leśnej obszaru oraz drzewostany w klasie odnowienia zajmujące 18% powierzchni leśnej. Najmniejsze powierzchnie zajmują drzewostany w I i VI klasie wieku. Brak powierzchni z drzewostanami powyżej 120 lat i drzewostanów w klasie do odnowienia.

IV.1.11. ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE

W zasięgu lasów komunalnych miasta Głubczyce brak jest obiektów o wartości historycznej.

IV.1.12. WYKAZ FORM OCHRONY PRZYRODY WYSTĘPUJĄCYCH NA GRUNTACH OBJĘTYCH POSTANOWIENIAMI PROJEKTU UPUL

Obszar Chronionego Krajobrazu „Las Głubczycki” został powołany uchwałą nr XXIV/193/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Opolu z dnia 26 maja 1988 roku, w sprawie ochrony walorów krajobrazowych (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 17 lipca 1989 r. Nr 19, poz. 231 z późn. zm.). Swoimi granicami obejmuje on obszar leśny o powierzchni 1597,5 ha. Teren w zasięgu jego granic porastają głównie zbiorowiska leśne rozwinięte na pokrywie lessowej Wysoczyzny Głubczyckiej. Z naturalnych zbiorowisk leśnych wykształciły się tu rozległe grądy subkontynentalne, które łagodnie przechodzą w łągi jesionowo-olszowe lub podgórskie łągi jesionowe, przy czym w zasięgu samych lasów komunalnych miasta

Głubczyce znajdują się tylko niewielkie fragmenty zbiorowisk grądowych. Znaczne powierzchnie opisywanego obszaru zajmują bory sosnowe i mieszane. Są to zbiorowiska powstałe w wyniku sztucznych nasadzeń sosny, świerka i modrzewia na siedliskach grądowych. W granicach obszaru znajduje się źródłiskowa część zlewni Straduni, natomiast południowo zachodni jego fragment leży w zasięgu zlewni rzeki Osobłogi. Cały teren przecinają liczne, drobne strumienie, tworzące miejscami malownicze wąwozy i parowy.

Lasy komunalne miasta Głubczyce obejmują południową część obszaru chronionego krajobrazu „Las Głubczycki”, pełniącą głównie funkcje rekreacyjne dla mieszkańców miasta Głubczyce.

IV.2. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU UPUL

Z punktu widzenia realizacji upul dla lasów komunalnych miasta Głubczyce w kontekście ochrony zasobów leśnych, największe znaczenie mają zagrożenia biotyczne (szkodniki grzybowe, zwierzyna płowa) oraz abiotyczne (wiatr, okiść). Istotnym problemem w kształtowaniu właściwej fizjonomii zbiorowisk leśnych jest również ekspansja gatunków jednoliściennych w runie drzewostanów, głównie turzycy drżączkowatej, która znacząco wpływa na obniżenie różnorodności gatunkowej runa.

IV.3. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PLANU

Sporządzanie uproszczonego planu urządzenia lasu, który jest podstawą funkcjonowania gospodarki leśnej, jest obowiązkiem nałożonym Ustawą z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. 2014 poz. 1153). Plan ten jest sporządzany z wykorzystaniem właściwych instrukcji i zasad, z uwzględnieniem ochrony lasów, zwłaszcza lasów szczególnie cennych, przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju. Odstąpienie od jego realizacji z wielu względów nie jest możliwe. Ewentualne odstąpienie mogłoby pociągnąć za sobą niekorzystne skutki nie tylko dla środowiska, ale też dla społeczeństwa. Pozostawałoby również w sprzeczności z ustanowionym prawem.

Realizacja uproszczonego planu urządzenia lasu wspomaga przemianę pokoleń w środowisku leśnym, co jest szczególnie ważne w sytuacji drzewostanów niezgodnych lub częściowo zgodnych z zajmowanym siedliskiem. Wprawdzie znaczna część fitocenz leśnych w niezakłóconych warunkach siedliskowych może funkcjonować bez pomocy człowieka, jednak w sytuacji zniekształceń składu gatunkowego drzewostanów i często silnej presji ze strony neofitów niekontrolowane starzenie się tego typu drzewostanów i ich rozpad

przy braku odpowiedniego naturalnego potencjału odnowieniowego siedliska może doprowadzić do niekorzystnych zmian w ekosystemie leśnym i utraty jego wielu cennych komponentów. Tymczasem zawarte w projekcie uproszczonego planu urządzenia lasu działania mające dostosować składy gatunkowe drzewostanów do siedlisk, tj. do ich przebudowy są ważnym elementem renaturalizacji tego typu siedlisk leśnych. Wstrzymanie wykonania zadań przewidzianych w planie będzie skutkowało utrwalaniem się niezgodności w składzie gatunkowym drzewostanów na cennych siedliskach przyrodniczych.

Niewykonanie zadań zapisanych w projekcie upul będzie niosło ze sobą negatywne skutki również w odniesieniu do drzewostanów z młodszych klas wieku. Zbyt duże zagęszczenie upraw i młodników spowoduje spadek kondycji zdrowotnej tych drzewostanów i zwiększy ich podatność na choroby grzybowe i działanie szkodników owadzych. W konsekwencji tego typu powierzchnie będą stanowiły źródło chorób dla pozostałych, starszych drzewostanów.

IV.4. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

IV.4.1. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM NEGATYWNYM

Zapisy projektu upul na lata 2015-2024 nie przewidują działań znacząco negatywnie oddziałujących na środowisko, które mieściłyby się w zakresie przedsięwzięć wymienionych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w *sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz.U. 2010 nr 213 poz. 1397). Nie przewiduje się również innych działań, które mogłyby osobno lub w połączeniu z innymi działaniami powodować znacząco negatywne oddziaływanie na komponenty środowiska przyrodniczego, a które nie są wymienione w ww. rozporządzeniu. W związku z powyższym, na gruntach komunalnych miasta Głubczyce nie ma obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem negatywnym.

IV.4.2. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM POZYTYWNYM

Zapisy projektu upul na lata 2015-2024 nie przewidują działań, które w szczególności sposób silnie pozytywnie zmieniałyby warunki panujące w zasięgu lasów komunalnych miasta Głubczyce. Zapisy projektu uwzględniły na etapie planowania potrzeby ochronne cennych fragmentów ekosystemów leśnych, ale w tym zakresie można oceniać je jako neutralne.

V. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PROJEKTU UPUL NA ŚRODOWISKO I OBSZARY NATURA 2000

V.1. WPŁYW ZAPISÓW PROJEKTU UPUL WYZNACZAJĄCYCH RAMY DLA PRZEDSIĘWZIĘĆ MOGĄCYCH ZNACZĄCO ODDZIAŁYWAĆ NA ŚRODOWISKO

Analiza projektu upul nie wykazała obecności zapisów z zakresu planowania przedsięwzięć wymienionych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz.U. 2010 nr 213 poz. 1397).

V.2. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PROJEKTU UPUL NA CELE I PRZEDMIOTY OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Art. 55.2 ustawy OOS stwierdza, że „projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 lub 47, nie może zostać przyjęty, o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000.” Znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000 zostało zdefiniowane w Art. 3, pkt.1, ppkt.17 Ustawy OOS i oznacza:

„Oddziaływanie na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności działania mogące:

- 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- 3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.”

Położenie lasów komunalnych miasta Głubczyce poza strukturą sieci Natura 2000 oraz lokalny charakter zapisów upul pozwalają stwierdzić, że w zasięgu ich potencjalnego oddziaływania nie znajdują się żadne przedmioty ochrony ostoi ptasich i siedliskowych Natura 2000. Zapisy projektu upul w żaden sposób nie będą wpływać na integralność obszarów Natura 2000.

V.3. ANALIZA WPŁYWU ZAPISÓW UPUL NA STRUKTURĘ GATUNKOWĄ DRZEWOSTANÓW NA SIEDLISKACH PRZYRODNICZYCH

W zasięgu lasów komunalnych miasta Głubczyce zinwentaryzowano tylko dwie powierzchnie leśne (wydz. 5c, d), na których znajdują się płaty siedliska przyrodniczego grądu subkontynentalnego *Tilio-Carpinetum* o kodzie 9170. Projekt upul przewiduje dla powierzchni wydzielenia leśnego 5c zabieg trzebieży późnych, który będzie ukierunkowany na poprawę struktury przestrzennej drzewostanu. Drugi płat siedliska przyrodniczego pozostawiono bez wskazań gospodarczych. Przyjęty sposób zagospodarowania obu powierzchni z siedliskiem przyrodniczym nie przewiduje wprowadzania odnowień, w związku z czym jego wpływ na strukturę gatunkową drzewostanu na siedlisku grądu ocenia się jako neutralny.

V.4. WPŁYW USTALEŃ PROJEKTU UPUL NA CELE OCHRONY OBSZARU CHRONIONEGO KRAJOBRAZU „LAS GŁUBCZYCKI”

W przypadku obszaru chronionego krajobrazu „Las Głubczycki” analiza zapisów projektu upul miała na celu wskazanie ewentualnych zapisów, których realizacja mogłaby utrudniać osiągnięcie przyjętych celów ochrony wskazanego obszaru i spełnienie wprowadzonych ustaleń dotyczących ochrony ekosystemów leśnych (uchwała nr XXIV/193/88 WRN w Opolu z dnia 26 maja 1988 roku, w sprawie ochrony walorów krajobrazowych (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 17 lipca 1989 r. Nr 19, poz. 231 z późn. zm.)). Zapisy projektu upul skonstruowane są zgodnie z zasadami hodowli lasu stawiającymi jako główny cel zachowanie stabilności, żywotności i trwałości lasu. W tej sytuacji wpływ zapisów projektu upul na cele ochrony obszaru chronionego krajobrazu w zakresie zbiorowisk leśnych ocenia się jako pozytywny.

V.5. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PROJEKTU UPUL NA ŚRODOWISKO

V.5.1. ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ

Ochronę różnorodności biologicznej należy rozpatrywać na trzech poziomach - genetycznym, gatunkowym i krajobrazowym. W zakresie różnorodności na poziomie genetycznym projekt upul nie zawiera zapisów, które mogłyby wpłynąć na ograniczenia w pulach genowych gatunków występujących na obszarze lasów komunalnych. W zakresie ochrony gatunkowej nie przewiduje się możliwości wystąpienia długotrwałego negatywnego oddziaływania, które w znaczący sposób wpływałoby na różnorodność gatunkową roślin i zwierząt. Zastosowanie się do zaleceń zawartych w niniejszym dokumencie oraz

wytucznych ochronnych zapisanych w programie ochrony przyrody pozwoli na skuteczne zmniejszenie ewentualnego krótkotrwałego negatywnego wpływu związanego z pozyskaniem drewna na powierzchniach, na których stwierdzono występowanie cennych gatunki zwierząt. Planowane zabiegi gospodarcze związane z pozyskaniem drewna, w szczególności rębnie zupełne (tylko jedna powierzchnia leśna 0,78 ha) i rębnie złożone wielkopowierzchniowe, przewidziane są dla nielicznych i stosunkowo małych powierzchni rozproszonych na terenie całego kompleksu. Dzięki temu potencjalnie negatywny wpływ tych zabiegów został ograniczony do minimum. Potencjalnie negatywne oddziaływania nie wpłyną na wielkości populacji cennych gatunków w skali całego kompleksu i nie przyczynią się do spadku bioróżnorodności. Zapisy projektu upul w tej sytuacji ocenia się jako neutralne.

V.5.2. ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI

Realizacja projektu upul nie wpłynie bezpośrednio na ludzi. Poszczególne zapisy można jednak interpretować zawsze jako pozytywne w średniej lub długiej perspektywie czasowej np. w odniesieniu do przyszłych zysków z aktualnie realizowanych zabiegów odnawiania powierzchni leśnych czy pielęgnowania młodszych drzewostanów w celu poprawy jakości surowca drzewnego w przyszłości. Krótkotrwałe, pośrednie oddziaływanie pozytywne wiązać się będzie ze zwiększonym zapotrzebowaniem na wykonawców w okresach realizacji zadań, co okresowo wpłynie na zwiększenie zatrudnienia. W tym zakresie oddziaływanie projektu upul należy oceniać jako krótkoterminowo pozytywne. Dodatni wpływ zapisów planu w wymiarze społecznym będzie również związany przede wszystkim z udostępnianiem lasów jako miejsca rekreacji, wypoczynku oraz prowadzenia edukacji przyrodniczej. W tym względzie, wpływ zapisów projektu uproszczonego planu urządzenia lasu na ludzi, zarówno w krótkim, jak i długim okresie czasu należy uznać za pozytywny.

V.5.3. ODDZIAŁYWANIE NA WODĘ

Zgodnie z obowiązującą Instrukcją urządzania lasu, uwzględniając funkcje pełnione przez drzewostany, utworzono gospodarstwo specjalne, obejmujące lasy na terenach podmokłych. Powierzchnie drzewostanów w obrębie gospodarstwa specjalnego pozostawiono bez wskazań gospodarczych. Poza tym projekt uproszczonego planu urządzenia lasu nie wskazuje żadnych działań związanych z zasobami wodnymi, retencją czy melioracją. Brak też stosowania zrębów zupełnych w pobliżu zbiorników wodnych i cieków, co mogłoby się przyczynić do zmiany składu chemicznego ich wód w wyniku spływu powierzchniowego. Wpływ zapisów planu na wodę należy uznać za neutralny.

V.5.4. ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE

Ze względu na lokalny charakter zaplanowanych prac nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń projektu uproszczonego planu miała znaczący wpływ na stan powietrza atmosferycznego. W ocenie ogólnej wpływ projektu upul na powietrze atmosferyczne należy uznać za neutralny.

V.5.5. ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI

Spośród planowanych zabiegów w projekcie uproszczonego planu urządzenia lasu największy wpływ na powierzchnię ziemi mają prace bezpośrednio i pośrednio związane z prowadzeniem rębni. Bezpośredni wpływ jest związany z technologią prowadzenia prac, do której należy zrywka wleczona i półpodwieszona, prowadząca do uszkodzania wierzchnich warstw ziemi. Można to wyeliminować prowadząc zrywkę przy użyciu maszyn typu forwarder (zrywka nasiębierna). Pośredni wpływ na powierzchnię ziemi jest związany z późniejszym przygotowaniem gleby pod odnowienie, jednak zabieg ten jest ograniczony wyłącznie do miejsc sadzenia i konieczny do przeprowadzenia dla poprawy warunków wzrostowych nowo wprowadzanego pokolenia drzewostanu. Lasy komunalne miasta Głubczyce położone są na terenach nie podlegających intensywnym zjawiskom erozji wodnej czy wietrznej gleb, w związku z czym planowane zabiegi gospodarcze związane z przeobrażeniami powierzchniowej warstwy gleby nie będą przyczyniać się do powstawania podobnych zjawisk i należy oceniać je jako neutralne w stosunku do tego komponentu środowiska.

V.5.6. ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ

Wszelkie działania gospodarcze przewidziane w projekcie uproszczonego planu urządzenia lasu opierają się na zasadach trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, zakładającej zachowanie i pomnażanie zasobów leśnych. Projekt uproszczonego planu urządzenia lasu zawiera między innymi zapisy odnośnie prawidłowego kształtowania granicy polno-leśnej oraz strefy ekotonowej, które sprzyjają zachowaniu charakterystycznych elementów krajobrazu leśnego. Zapisy projektu upul na najbliższe dziesięciolecie nie przewidują zadań o negatywnym wpływie na krajobraz.

V.5.7. ODDZIAŁYWANIE NA ZNANE STANOWISKA CHRONIONYCH GATUNKÓW ROŚLIN

W zasięgu lasów komunalnych miasta Głubczyce tylko w zasięgu jednego wydzielenia leśnego potwierdzono stanowiska chronionego gatunku lilii złotogłów. Dla wydzielenia 5 d ze stanowiskami wskazanego gatunku nie przewidziano żadnych wskazań gospodarczych. W związku z tym zapisy projektu upul należy ocenić jako neutralne w stosunku do rozpoznanej populacji lilii złotogłów.

V.5.8. ODDZIAŁYWANIE NA SIEDLISKA CHRONIONYCH ZWIERZĄT

Analizę potencjalnego wpływu zapisów projektu upul na zwierzęta i ich siedliska przeprowadzono dla wszystkich powierzchni drzewostanów w zasięgu lasów komunalnych. W zależności od rodzaju siedliska, wieku drzewostanu oraz innych jego cech określono grupy zwierząt, które występują na danej powierzchni lub mogą na niej występować z dużym prawdopodobieństwem wynikającym z liczebności danego gatunku oraz jego preferencji siedliskowych. W związku z przyjętym założeniem wyróżniono następujące grupy zwierząt:

1. Gatunki, których siedliska znajdują się poza powierzchniami leśnymi objętymi zapisami projektu upul w postaci wskazań gospodarczych: kret europejski *Talpa europaea*, pustułka *Falco tinnunculus*, kompleks żab zielonych *Rana esculenta complex*, dzwonec *Chloris chloris*, trznadel *Emberiza citrinella*, myszołów *Buteo buteo*, sierpówka *Streptopelia decaocto*.

2. Gatunki, które potencjalnie mogą być spotykane na większości powierzchni leśnych kompleksu. W stosunku do tej grupy wykonywanie czynności związanych z realizacją każdego typu zabiegu gospodarczego zapisanego w projekcie pul generuje podobne zagrożenia: żaba trawna *Rana temporaria*, ropucha szara *Bufo bufo*, jaszczurka zwinka *Lacerta agilis*, jaszczurka żyworodna *Lacerta vivipara*, padalec zwyczajny *Anguis fragilis*, zaskroniec zwyczajny *Natrix natrix*.

3. Gatunki związane głównie z drzewostanami iglastymi: kuna leśna *Martes martes*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, czubotka *Lophophanes cristatus*, paszkoć *Turdus viscivorus*, mysikrólik *Regulus regulus*.

4. Gatunki związane głównie z drzewostanami liściastymi i mieszanymi: strzyżyk *Troglodytes troglodytes*, muchołówka białoszyja *Ficedula albicollis*, krętogłów *Jynx torquilla*, pierwiosnek *Phylloscopus collybita*, kowalik *Sitta europaea*, świstunka leśna *Phylloscopus sibilatrix*, kapturka *Sylvia atricapilla*, turkawka *Streptopelia turtur*, gajówka *Sylvia borin*, sójka *Garrulus glandarius*, zięba *Fringilla coelebs*, kos *Turdus merula*, bogatka *Parus major*, modraszka *Cyanistes caeruleus*, dzięcioł duży *Dendrocopos major*.

Tabela 4. Zestawienie chronionych i zagrożonych gatunków zwierząt oraz przewidywany na nie wpływ zapisów projektu upul dla lasów komunalnych miasta Głubczyce

Grupa zwierząt	Zapisy projektu pul	Gatunek	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu pul
Gatunki, których siedliska znajdują się poza powierzchniami leśnymi objętymi zapisami projektu upul w postaci wskazań gospodarczych.	brak	kret europejski <i>Talpa europaea</i> , pustułka <i>Falco tinnunculus</i> , kompleks żab zielonych <i>Rana esculenta complex</i> , dzwonec <i>Chloris chloris</i> , trznadel <i>Emberiza citrinella</i> , myszołów <i>Buteo buteo</i> , sierpówka <i>Streptopelia decaocto</i> .	brak	Z uwagi na zajmowane przez wskazane gatunki siedliska (tereny otwarte, strefy brzegowe lasu, zbiorniki) nie przewiduje się, aby zapisy projektu upul mogły w jakikolwiek sposób przyczynić się do istotnych zmian w stanie zachowania populacji wymienionych w tej grupie gatunków zwierząt. Nie przewiduje się możliwości wystąpienia oddziaływań zarówno o charakterze bezpośrednim, jak i pośrednim. W tej sytuacji ocenia się, że zapisy projektu pul dla wskazanej grupy gatunków zwierząt są neutralne.
Gatunki, które potencjalnie mogą być spotykane na większości powierzchni leśnych kompleksu.	Pielęgnacje upraw Pielęgnacje młodszych drzewostanów Trzebieże późne Rębnie złożone	żaba trawna <i>Rana temporaria</i> , ropucha szara <i>Bufo bufo</i> , jaszczurka zwinka <i>Lacerta agilis</i> , jaszczurka żyworodna <i>Lacerta vivipara</i> , padalec zwyczajny <i>Anguis fragilis</i> , zaskroniec zwyczajny <i>Natrix natrix</i>	-1 -2	Oddziaływanie 1: nieznacząco negatywne, bezpośrednie chwilowe polegające na płoszeniu oraz/lub niezamierzonym zabijaniu pojedynczych osobników obecnych na powierzchni z drzewostanem, w obrębie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze; lub na jego obrzeżach. <u>Wymaga działania minimalizującego.</u> Oddziaływanie 2: nieznacząco negatywne, pośrednie chwilowe polegające na płoszeniu oraz/lub niezamierzonym zabijaniu pojedynczych osobników na powierzchni dróg leśnych w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – transport drewna, dojazd samochodami do powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych. <u>Wymaga działania minimalizującego.</u> Oddziaływanie 3: nieznacząco negatywne, bezpośrednie średnioterminowe. W przypadku zabiegów rębnych zmiana warunków siedliskowych. <u>Wymaga działania minimalizującego.</u> Lokalizacja: wszystkie powierzchnie leśne lasów komunalnych objęte wskazaniami gospodarczymi wraz z drogami leśnymi. Działanie minimalizujące: 1. Ochrona w miarę technicznych możliwości widocznych osobników płazów i gadów w czasie wykonywanych czynności związanych z realizacją wskazania gospodarczego. 2. Odpowiednie przeszkolenie pracowników wykonujących prace leśne na powierzchni drzewostanu tak, aby w sytuacji zaobserwowania chronionego gatunku podejmowali odpowiednie czynności związane z jego ochroną. 3. W trakcie realizacji zabiegów rębnych na powierzchni leśnej pozostawiać fragmenty dobrze zachowanego starodrzewia. Z kolei w obrębie drzewostanów, które sąsiadują bezpośrednio z drogami leśnymi, lukami, zbiornikami lub innymi powierzchniami nieleśnymi pozostawiać wykształcony na ich krawędziach pas drzew i krzewów o charakterze ekotonu w nienaruszonym stanie.

Grupa zwierząt	Zapisy projektu pul	Gatunek	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu pul
Gatunki związane głównie ze starymi drzewostanami iglastymi oraz drzewostanami liściastymi i mieszanymi	Pielęgnacje upraw	sójka <i>Garrulus glandarius</i> , zięba <i>Fringilla coelebs</i> , kos <i>Turdus merula</i> , mysikrólik <i>Regulus regulus</i> , bogatka <i>Parus major</i> , modraszka <i>Cyanistes caeruleus</i> , dzięcioł duży <i>Dendrocopos major</i> , kuna leśna <i>Martes martes</i> , dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i> , czubatka <i>Lophophanes cristatus</i> , paszkot <i>Turdus viscivorus</i> , strzyżyk <i>Troglodytes troglodytes</i> , mucholówka białoszyja <i>Ficedula albicollis</i> , krętogłów <i>Jynx torquilla</i> , pierwiosnek <i>Phylloscopus collybita</i> , kowalik <i>Sitta europaea</i> , świstunka leśna <i>Phylloscopus sibilatrix</i> , kapturka <i>Sylvia atricapilla</i> , turkawka <i>Streptopelia turtur</i> , gajówka <i>Sylvia borin</i> .	0	Brak Planowany zabieg nie obejmie siedlisk wskazanych gatunków.
	Pielęgnacje młodszych drzewostanów	sójka <i>Garrulus glandarius</i> , zięba <i>Fringilla coelebs</i> , kos <i>Turdus merula</i> , dzięcioł duży <i>Dendrocopos major</i> , kuna leśna <i>Martes martes</i> , dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i> , paszkot <i>Turdus viscivorus</i> , strzyżyk <i>Troglodytes troglodytes</i> , mucholówka białoszyja <i>Ficedula albicollis</i> , krętogłów <i>Jynx torquilla</i> , pierwiosnek <i>Phylloscopus collybita</i> , kowalik <i>Sitta europaea</i> , świstunka leśna <i>Phylloscopus sibilatrix</i> , kapturka <i>Sylvia atricapilla</i> , turkawka <i>Streptopelia turtur</i> , gajówka <i>Sylvia borin</i> .	0	Brak Planowany zabieg nie obejmie siedlisk wskazanych gatunków, ponieważ preferują one drzewostany w starszych klasach wieku.
		mysikrólik <i>Regulus regulus</i> , bogatka <i>Parus major</i> , modraszka <i>Cyanistes caeruleus</i>	-1	Oddziaływanie 1 nieznacząco negatywne, bezpośrednie chwilowe polegające na płoszeniu wskazanych gatunków w sytuacji ich obecności na powierzchni z drzewostanem, w obrębie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze; lub na jego obrzeżach. Brak technicznych możliwości przeciwdziałania temu zagrożeniu. Oddziaływanie 2 nieznacząco negatywne, pośrednie chwilowe polegające na płoszeniu wskazanych gatunków w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – dojazd samochodami do powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych. Brak technicznych możliwości przeciwdziałania temu zagrożeniu.

Grupa zwierząt	Zapisy projektu pul	Gatunek	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu pul
				<p>Działanie minimalizujące: brak</p> <p>W związku z chwilowym charakterem przewidywanego negatywnego oddziaływania zabiegu nie stwierdza się potrzeby formułowania działań minimalizujących.</p>
	Trzebieże późne	sójka <i>Garrulus glandarius</i> , zięba <i>Fringilla coelebs</i> , kos <i>Turdus merula</i> , dzięcioł duży <i>Dendrocopos major</i> , kuna leśna <i>Martes martes</i> , dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i> , paszkot <i>Turdus viscivorus</i> , strzyżyk <i>Troglodytes troglodytes</i> , muchołówka białoszysza <i>Ficedula albicollis</i> , krętogłów <i>Jynx torquilla</i> , pierwiosnek <i>Phylloscopus collybita</i> , kowalik <i>Sitta europaea</i> , świstunka leśna <i>Phylloscopus sibilatrix</i> , kapturka <i>Sylvia atricapilla</i> , turkawka <i>Streptopelia turtur</i> , gajówka <i>Sylvia borin</i> , mysikrólik <i>Regulus regulus</i> , bogatka <i>Parus major</i> , modraszka <i>Cyanistes caeruleus</i>	-1	<p>Oddziaływanie 1 nieznacząco negatywne, bezpośrednie chwilowe polegające na płoszeniu wskazanych gatunków w sytuacji ich obecności na powierzchni z drzewostanem, w obrębie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze; lub na jego obrzeżach. Brak technicznych możliwości przeciwdziałania temu zagrożeniu.</p> <p>Oddziaływanie 2 nieznacząco negatywne, pośrednie chwilowe polegające na płoszeniu wskazanych gatunków w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – dojazd samochodami do powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych. Brak technicznych możliwości przeciwdziałania temu zagrożeniu.</p> <p>Oddziaływanie 3 nieznacząco negatywne, bezpośrednie chwilowe polegające na utracie lęgów niektórych z wskazanych gatunków w sytuacji ich gniazdowania na powierzchni z drzewostanem, w obrębie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze. <u>Wymaga działania minimalizującego.</u></p> <p>Działanie minimalizujące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Na powierzchniach leśnych z planowaną trzebieżą późną pozostawiać drzewa dziuplaste. 2. W wydz. leśn.: 4a, d, k, 5c, 9f, 10h, 11h, n, 12a, f, i-k, 14a, f, i, 15j, 16c zaleca się wykonanie planowanej trzebieży późnej w okresie od początku sierpnia do końca lutego.
	Rębnie złożone	sójka <i>Garrulus glandarius</i> , zięba <i>Fringilla coelebs</i> , kos <i>Turdus merula</i> , dzięcioł duży <i>Dendrocopos major</i> , kuna leśna <i>Martes martes</i> , dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i> , paszkot <i>Turdus viscivorus</i> , strzyżyk <i>Troglodytes troglodytes</i> , muchołówka białoszysza <i>Ficedula albicollis</i> , krętogłów <i>Jynx torquilla</i> , pierwiosnek <i>Phylloscopus collybita</i> , kowalik <i>Sitta europaea</i> , świstunka leśna <i>Phylloscopus sibilatrix</i> , kapturka <i>Sylvia atricapilla</i> , turkawka <i>Streptopelia turtur</i> , gajówka <i>Sylvia borin</i> , mysikrólik <i>Regulus regulus</i> , bogatka <i>Parus major</i> , modraszka <i>Cyanistes caeruleus</i>	-1/-2	<p>Oddziaływanie 1 nieznacząco negatywne, bezpośrednie chwilowe polegające na płoszeniu wskazanych gatunków w sytuacji ich obecności na powierzchni z drzewostanem, w obrębie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze; lub na jego obrzeżach. Brak technicznych możliwości przeciwdziałania temu zagrożeniu.</p> <p>Oddziaływanie 2 nieznacząco negatywne, pośrednie chwilowe polegające na płoszeniu wskazanych gatunków w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – dojazd samochodami do powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych. Brak technicznych możliwości przeciwdziałania temu zagrożeniu.</p> <p>Oddziaływanie 3 nieznacząco negatywne, bezpośrednie chwilowe polegające na utracie lęgów niektórych z wskazanych gatunków w sytuacji ich gniazdowania na powierzchni z drzewostanem, w obrębie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze. <u>Wymaga działania minimalizującego.</u></p> <p>Oddziaływanie 4 bezpośrednio negatywne, średnioterminowe polegające na zmianie warunków siedliskowych. Brak technicznych możliwości przeciwdziałania temu zagrożeniu.</p> <p>Działanie minimalizujące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Na powierzchniach leśnych z planowaną rębnią pozostawiać drzewa dziuplaste. 2. W wydz. leśn.: 5h, 13d, 14b zaleca się wykonanie planowanej rębni w okresie od początku sierpnia do końca lutego.

Grupa zwierząt	Zapisy projektu pul	Gatunek	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu pul
	Rębnie zupełne	sójka <i>Garrulus glandarius</i> , zięba <i>Fringilla coelebs</i> , kos <i>Turdus merula</i> , dzięcioł duży <i>Dendrocopos major</i> , kuna leśna <i>Martes martes</i> , dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i> , paszkoł <i>Turdus viscivorus</i> , strzyżyk <i>Troglodytes troglodytes</i> , muchołówka białoszysza <i>Ficedula albicollis</i> , krętogłów <i>Jynx torquilla</i> , pierwiosnek <i>Phylloscopus collybita</i> , kowalik <i>Sitta europaea</i> , świstunka leśna <i>Phylloscopus sibilatrix</i> , kapturka <i>Sylvia atricapilla</i> , turkawka <i>Streptopelia turtur</i> , gajówka <i>Sylvia borin</i> , mysikrólik <i>Regulus regulus</i> , bogatka <i>Parus major</i> , modraszka <i>Cyanistes caeruleus</i>	0	Z uwagi na niewielką powierzchnię przewidzianą do użytkowania rębnią zupełną (wydz. leśn. 11i, pow. 0,78 ha) skala oddziaływania planowanego zabiegu w stosunku do wskazanych gatunków jest niewielka. Stąd ocena zapisu projektu upul w tym zakresie jest neutralna.

Podsumowanie. Analiza zapisów projektu upul oraz wytycznych zapisanych w programie ochrony przyrody, który stanowi część projektu upul, pozwala stwierdzić, że wymogi ochronne gatunków chronionych zwierząt zostały zapisane w ww. dokumentach. Zastosowanie się do tych wymogów w trakcie prowadzenia prac leśnych oraz uwzględnienie na wskazanych powierzchniach leśnych działań minimalizujących pozwoli skutecznie zmniejszyć ryzyko wystąpienia potencjalnie negatywnego wpływu zapisów projektu upul na gatunki zwierząt i ich siedliska. Tym samym dokument ten wypełnia kryterium określone w art. 52a ustawy o ochronie przyrody, zgodnie z którym gospodarka leśna, prowadzona na podstawie dokumentu poddanego strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, obejmującego oddziaływanie na dziko występujące populacje gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty Europejskiej i chronionych gatunków ptaków oraz ich siedliska; której ustalenia zapewniają, że czynności wykonywane zgodnie z tym dokumentem nie są szkodliwe dla zachowania gatunków we właściwym stanie ochrony, nie narusza zakazów, o których mowa w art. 52 ust. 1 pkt. 1, 3, 7, 8 i 12 Ustawy o ochronie przyrody.

V.5.9. ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT

Ze względu na lokalny charakter zaplanowanych prac nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń planu miała znaczący wpływ na klimat. Zmiany mikroklimatu pod wpływem realizowanych zadań gospodarczych będą dotyczyły bezpośrednio powierzchni objętych danym zabiegiem. Skutki tych zmian nie wpłyną jednak istotnie na warunki topograficzne i mezoklimatyczne regionu. W związku z tym w ocenie ogólnej wpływ planu na klimat oceniany jest jako neutralny.

V.5.10. ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE

W wyniku realizacji projektu upul dla lasów komunalnych miasta Głubczyce nastąpi zwiększenie zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego. Wielkość zasobów po dziesięciu latach obowiązywania planu zwiększy się o 1,88% tj. 1769 m³ brutto. Planowane zwiększenie zakłada przyrost grubizny na poziomie 24850 m³. Projekt upul zakłada również zwiększenie na koniec obowiązywania okresu gospodarczego wzrost zasobności z obecnych 246 na 251 m³/ha. Przedstawione wielkości dowodzą, że zasoby naturalne rozumiane jako ogólny stan zasobów drzewnych nie zostaną uszczuplone, a wręcz przeciwnie w lasach komunalnych miasta Głubczyce nastąpi znacząca kumulacja surowca drzewnego na koniec dziesięciolecia objętego projektem upul.

Tabela 5. Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego dla lasów komunalnych miasta Głubczyce

Obręb	Wielkość zasobów na początku okresu (na 1.01. 2015 r.)	Spodziewany przyrost miąższości grubizny	Miąższość grubizny przewidziana do pozyskania	Wielkość zasobów na koniec okresu (na 31.12.2024 r.)	Relacja wielkości zasobów na końcu i początku okresu
	m ³ brutto/10lat				
Lasy komunalne miasta Głubczyce	93858	24850	23081	95627	1,88

Tabela 6. Wskaźniki stanu zasobów drzewnych lasów komunalnych miasta Głubczyce - stan obecny i prognoza na koniec obowiązywania planu

Wskaźnik	Jednostka	Stan na 1.01.2015 r.	Stan na 31.12.2024 r.	Różnica	
				+ / -	%
Lasy komunalne miasta Głubczyce					
Zapas aktualny	m ³	93858	95627	1769	1,88
Zasobność	m ³ /ha	246	251	5	2,03

V.5.11. ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI I DOBRA KULTURY MATERIALNEJ

W związku z brakiem w zasięgu lasów komunalnych obiektów o wartości historycznej, w tym zakresie nie ocenia się zapisów projektu upul.

VI. ROZWIĄZANIA I WNIOSKI DO PROJEKTU UPUL

VI.1. PRZEWIDYWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU OGRANICZANIE NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ PROJEKTU UPUL NA ŚRODOWISKO

Niektóre zapisy projektu upul wymagają zastosowania pewnych ograniczeń i towarzyszących im rozwiązań, które pozwolą zminimalizować krótkoterminowe negatywne ich oddziaływanie. W *Prognozie* w poszczególnych rozdziałach zostały umieszczone odpowiednie wytyczne w sprawie właściwego postępowania na siedliskach gatunków w celu uniknięcia negatywnych zjawisk związanych z realizacją zapisów projektu upul.

Tabela 7. Przewidywane negatywne oddziaływanie zapisów projektu upul i proponowane w prognozie działania minimalizujące ten wpływ

Obszar oddziaływania	Możliwe potencjalne negatywne oddziaływanie	Zapisy w projekcie upul i prognozie ograniczające negatywne oddziaływanie
Siedliska chronionych gatunków zwierząt	Pogorszenie warunków siedliskowych gatunku w miejscach bytowania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona w miarę technicznych możliwości widocznych osobników płazów i gadów w czasie wykonywanych czynności związanych z realizacją wskazania gospodarczego. 2. Odpowiednie przeszkolenie pracowników wykonujących prace leśne na powierzchni drzewostanu tak, aby w sytuacji zaobserwowania chronionego gatunku płaza lub gada podejmowali odpowiednie czynności związane z jego ochroną. 3. W trakcie realizacji zabiegów rębnych na powierzchni leśnej pozostawiać fragmenty dobrze zachowanego starodrzewia. Z kolei w obrębie drzewostanów, które sąsiadują bezpośrednio z drogami leśnymi, lukami, zbiornikami lub innymi powierzchniami nieleśnymi pozostawiać wykształcony na ich krawędziach pas drzew i krzewów o charakterze ekotonu w nienaruszonym stanie. 4. Na powierzchniach leśnych z planowaną trzebieżą późną pozostawiać drzewa dziuplaste. 5. W wydz. leśn.: 4a, d, k, 5c, 9f, 10h, 11h, n, 12a, f, i-k, 14a, f, i, 15j, 16c zaleca się wykonanie planowanej trzebieży późnej w okresie od początku sierpnia do końca lutego. 6. Na powierzchniach leśnych z planowaną rębnią pozostawiać drzewa dziuplaste. 7. W wydz. leśn.: 5h, 13d, 14b zaleca się wykonanie planowanej rębni w okresie od początku sierpnia do końca lutego.

VI.2. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZASTOSOWANYCH W PROJEKCIE UPUL

Projekt uproszczonego planu urządzenia lasu (pul) jest dokumentem określającym zadania z zakresu gospodarki leśnej na dużym poziomie szczegółowości (wskazania gospodarcze dla konkretnych wydziałów). Podstawą tworzenia planu są między innymi zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej uwzględniające potrzeby ochrony lasów,

zwłaszcza ekosystemów leśnych stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody lub lasów szczególnie cennych.

Oczywistą alternatywą dla przyjętego projektu uproszczonego planu urządzenia lasu, podlegającego ocenie w trakcie przeprowadzania procedury oceny jego oddziaływania na środowisko, jest brak upul. Taki wariant należałoby nazwać zerowym (jego skutki omówione są w *Prognozie* w rozdziale V). Z punktu widzenia obowiązującego prawa wariant ten jest niemożliwy. W związku z powyższym w rzeczywistości nie ma realnych możliwości stworzenia wariantu zerowego upul. Dlatego do oceny w *Prognozie* przedstawiony został tylko jeden wariant, najkorzystniejszy z punktu widzenia ochrony siedlisk gatunków oraz użytkowania gospodarczego lasów.

Proces tworzenia ostatecznego wariantu planu jest złożony i długotrwały. Rozwiązania alternatywne konkretnych wskazań są analizowane w trakcie konstruowania całego upul, a ostateczny wybór dokonywany jest na etapie uzgadniania wskazań gospodarczych i planu cięć. Oznacza to rozważanie na etapie tworzenia planu wielu wariantów alternatywnych zapewniających realizację przyjętych celów zgodnie z aktualnymi przepisami prawa, obowiązującymi instrukcjami i zasadą przezorności. Rozwiązania niewłaściwe, szkodliwe dla środowiska lub niezgodne z przyjętymi zasadami zagospodarowania lasu są odrzucane już na etapie tworzenia upul, a przyjęte rozwiązania podlegają ostatecznie dodatkowej analizie i ocenie w trakcie tworzenia prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu upul.

Podsumowując należy stwierdzić, że przedstawiona wersja projektu uproszczonego planu urządzenia lasu wraz prognozą oddziaływania na środowisko zawierają optymalne, możliwe do zastosowania rozwiązania minimalizujące negatywny wpływ planowanych zabiegów gospodarczych na środowisko naturalne wypracowane podczas konstruowania uproszczonego planu urządzenia lasu, konsultacji społecznych oraz tworzenia prognozy oddziaływania na środowisko.

VI.3. TRUDNOŚCI NAPOTKANE PODCZAS SPORZĄDZANIA PROGNOZY

W trakcie konstruowania niniejszego dokumentu nie stwierdzono większych trudności związanych z przygotowaniem niezbędnych do właściwej oceny materiałów.

VI.4. WNIOSKI KOŃCOWE

Dobre rozpoznanie większości gruntów w kompleksie lasów komunalnych miasta Głubczyce pod kątem lokalizacji cennych przyrodniczo powierzchni leśnych i siedlisk chronionych roślin i zwierząt pozwoliły przeprowadzić kompleksową ocenę potencjalnego

wpływu zapisów projektu upul na zasoby przyrodnicze kompleksu. Przeprowadzone analizy i ocena pozwalają na sformułowanie następujących wniosków:

- projekt uproszczonego planu urządzenia lasu kompleksu lasów komunalnych miasta Głubczyce nie przewiduje realizacji zadań zaliczanych do szczególnie uciążliwych dla środowiska i cennych komponentów przyrodniczych;
- stwierdzone w czasie analiz możliwe potencjalne oddziaływania negatywne niektórych zabiegów na gatunki zwierząt związanych z siedliskiem leśnym nie mają charakteru oddziaływań znaczących. W prognozie zostały zamieszczone zapisy o sposobach minimalizacji tego typu oddziaływań. Przy uwzględnieniu tych zapisów i zastosowaniu się do zaleceń zawartych w prognozie zostanie zapewnione bezpieczeństwo chronionych zwierząt na ich naturalnych stanowiskach.

VII. LITERATURA

- Badora K. Regionalizacja fizycznogeograficzna Płaskowyżu Głubczyckiego. Przyrodnicze wartości polsko-czeskiego pogranicza jako wspólne dziedzictwo Unii Europejskiej. Centrum Studiów nad Bioróżnorodnością, Uniwersytet Opolski, ss. 177-189. (Opole, 2007).
- Kondracki J. 2011. Geografia regionalna Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa
- Mapa Podziału Hydrograficznego Polski. 2007. Zakład Hydrografii i Morfologii Koryt Rzecznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z dnia 7 października 2014 r. poz. 1348).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z dnia 16 października 2014 r. poz. 1409).